

Abstrakt

Práce se pokouší zhodnotit přínos Didyma Alexandrijského na poli pneumatologie a zasadit jeho učení do kontextu dobové theologie a alexandrijské tradice. Pneumatologie je jedním z hlavních Didymových témat, ale jeho jediným dochovaným dílem, které je tomuto tématu přímo věnováno a jsme si u něj jisti Didymovým autorstvím, je spis *O Duchu Svatém*, který je středem zájmu této práce, a je možná historicky prvním svého druhu. Spis se však dochoval pouze v Jeronýmově latinském překladu a není tedy jednoduché na jeho základě plně rekonstruovat původní řeckou podobu, a tak i původní Didymovo učení. První část práce je věnovaná Didymovu životu a dílu. Jsou v ní představeny jeho formování, studium, metody výuky v rámci alexandrijské katechetické školy, theologická a exegetická činnost a rovněž jeho asketický postoj k životu, a jeho posmrtné odsouzení v rámci protiorigenistických bojů. Didymovo dílo je pak rozděleno na dogmatická a exegetická díla, přičemž druhá jmenovaná byla obohacena nálezem kodexů v egyptské Tuře v roce 1941. Nalezená díla se tak stala novým podnětem ke studiu Didymova učení a metod. Druhá část rozebírá především triadologické spory během 4. století s důrazem na pneumatologii a spory ohledně božství Ducha Svatého. Jako hlavní milníky jsou brány 1. a 2. všeobecný sněm. Dále pak rozebírá učení tří velkých theologů alexandrijské tradice Klémenta, Órigena a Athanasia a jejich postoj k Duchu Svatému. Skrze oba tyto aspekty je pak ve třetí kapitole diskutována nauka o Duchu Svatém v rámci Didymova spisu. Didymos se ukázal jako věrný následovník svého učitele Órigena. Evidentně navazuje na jeho učení, přičemž si ponechává volnou ruku tam, kde musí své učení formulovat jinak, k čemuž ho vede jeho vlastní nazírání otázek o Bohu a zároveň to, že žije v období po Nikájském sněmu a musí bojovat se svými oponenty, kteří se snažili popírat božství Ducha Svatého.